

ת"פ 65993/11/15 - פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נגד סמדר שמחה דבח

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 65993-11-15 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
דבח

בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו, סגן הנשיאה
בעניין: פרקליטות מחוז מרכז - פלילי

המאשימה

נגד

סמדר שמחה דבח

הנאשמת

ב"כ המאשימה: עו"ד הינד נאבלסי

ב"כ הנאשמת: עו"ד יאיר מושיוב

גזר דין

רקע

1. הנאשמת הורשעה בהתאם להודאתה בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירת גניבה בידי עובד, לפי סעיף 391 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק").
2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, בתקופה הרלוונטית עבדה הנאשמת ככספרית בחברת "פוקס". במסגרת תפקידה בחברה מאמתת הנאשמת את ערך המזומן, ההמחאות ותווי הקניה מול המערכת הממוחשבת של החברה. במשך כ- 4 חודשים עובר ליום 5.5.15 במספר מועדים שונים, גנבה הנאשמת תווי קניה אשר הגיעו אליה מחנויות החברה ושאותם היה עליה להפקיד בכספת החברה. ביום 5.5.15 גנבה הנאשמת תווי קניה בשווי של 10,730 ₪. **סה"כ גנבה הנאשמת תווי קנייה בשווי העולה על סכום של 60,000 ₪ וכן עשתה שימוש בתווי קנייה בסכום שאינו פוחת מסך של 2,000 ₪.**
3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשמת הודתה והורשעה בכתב האישום המתוקן ונשלחה לקבלת תסקיר שירות מבחן. המאשימה הצהירה כי עמדתה הינה לעבודות שירות לצד עונשים נלווים וכן יעתרו הצדדים במשותף להשבת סך של 2,000 ₪. ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה.

תסקיר שירות המבחן

4. על פי תסקיר שירות המבחן הנאשמת ילידת הארץ, כבת 44, נשואה ואם לשלושה ילדים. הנאשמת סיימה 12 שנות לימוד, שירתה שירות צבאי מלא וכן היא בעלת תעודה בהנהלת חשבונות ולאורך השנים הועסקה בתחום זה. לדבריה משפחתה מתמודדת עם מצב כלכלי דחוק והם מודעים להליך הפלילי המתנהל נגדה. בהתייחסה לעבירה קיבלה אחריות מלאה על מעשיה, הביעה תחושת

עמוד 1

בושה וחרטה, אולם התקשתה לתאר את המניעים אשר עמדו בבסיס התנהגותה. ברקע לעבירה תארה תקופת תסכול מתפקידה בעבודה, לאור תפיסתה כי שובצה בתפקיד אשר לא תאם את כישוריה. תווי הקניה הגיעו אליה במסגרת תפקידה ככספרית והיא בחרה לקחת לעצמה במספר הזדמנויות חלק מהתווים, מבלי שתכננה זאת מראש. לדבריה השתמשה פעמים בודדות בתלושים ורכשה מזון וסט של כלי אוכל לפני החג. תיארה כי ביום בו התנהגותה נחשפה, השתתפה בישיבה עם ההנהלה והודיעה על התפטרותה לאחר שהבינה כי לא תועבר לתפקיד אחר ומשיצאה מהמשרד לקחה עימה תווי קניה נוספים ונעצרה על ידי המאבטח. הנאשמת הדגישה את חריגות העבירה, שללה מניע כלכלי משמעותי והתקשתה לקשור בין חווית התסכול מאופי עבודתה לבין בחירתה לגנוב. הנאשמת הביעה הסכמה להשתתף בקבוצה טיפולית. שירות המבחן התרשם מנאשמת בעלת מערכת ערכים נורמטיבית בדרך כלל, אשר נושאת בנטל פרנסת ביתה ומתמודדת עם קשיים כלכליים. להערכת שירות המבחן בבסיס ביצוע העבירות עומדות תחושות תסכול וניכור סביב אי שביעות רצונה מתפקידה וקשייה לבטא תחושותיה בצורה מקדמת. באשר לביטול הרשעתה התרשם שירות המבחן כי תחום עיסוקה אינו מחייב העדר רישום פלילי וכן יש בו כדי לייצר עבור הנאשמת מצבי סיכון נוספים בעיקר בתקופות של מצוקה וקושי. לאור זה התקשה שירות המבחן להביע עמדה חד משמעית בנושא זה. עם זאת המליץ שירות המבחן להימנע מהטלת עבודות שירות נוכח מצבה הכלכלי הירוד ועול הפרנסה המוטל על כתפיה. בנוסף כדי לחזק תפקודה החיובי ולהימנע מהכבדה משמעותית על תפקודה המליץ להשית עליה עונש של צו של"צ וכן על הטלת צו מבחן.

טיעוני הצדדים

5. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד לירן ממון, הנאשמת הורשעה בעבירת גניבה ממעביד, הנאשמת קיבלה לידה במסגרת תפקידה תווי קניה, היא גנבה במספר הזדמנויות תווים בשווי העולה על 60,000 ₪ וכן עשתה שימוש בתווים בשווי של כ- 2,000 ₪. גניבה ממעביד היא מהחמורות שבעבירות הרכוש והעונש בצידה הינו 7 שנות מאסר. במעשיה פגעה הנאשמת באמון בין עובד למעבידו ולפיכך האינטרס הציבורי דורש ענישה ממשית ומרתיעה. מתחם העונש הינו בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל- 24 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית. הנאשמת גנבה מהחברה בה עבדה במשך למעלה מ- 4 חודשים. דרך הפעולה היתה שיטתית, מחושבת ומתוכננת. העבירה בוצעה בקלות רבה. לא מדובר היה במקרה אחד אלא במספר הזדמנויות. מהתסקיר עולה כי הנאשמת מתקשה לבחון את המניעים לביצוע העבירה. הנאשמת אף לא החלה בהליך טיפולי אלא עתידה להתחיל כזה לאחר מועד גזר הדין. הנאשמת הינה נורמטיבית ואולם רוב הנאשמים בביצוע עבירות מסוג זה הינם נורמטיביים. אין מקום לסטות ממתחם העונש במקרה דנן ואין כל מקום להימנע מהרשעת הנאשמת, במיוחד נוכח העובדה ששירות המבחן מציין כי הרשעה לא תפגע בהמשך עיסוקה. הנאשמת פעלה לבד כאשר המניע הוא בצע כסף. נוכח העובדה שהנאשמת לא מימשה את כל התווים וכן נוכח הודאתה, עותרת המאשימה ל- 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי וכן פיצוי בסך 2,000 ₪.

6. לטענת ב"כ הנאשמת, עו"ד יאיר מושיב, הנאשמת הודתה במיוחס לה למן ההתחלה. היא לקחה אחריות על מעשיה והביעה צער ובושה. כתב האישום תוקן באופן משמעותי. מעשיה לא נבעו מתאוות בצע. רוב התווים נמצאו בביתה סגורים והיא לא עשתה בהם שימוש. היא השתמשה בתווים בשווי 2,000 ₪ בלבד וזאת לצורך אוכל ומתנות לחג. את המתואר בכתב האישום יש לראות כאירוע גניבה אחד. המעשים בוצעו ללא תחכום וללא תכנון. התווים הגיעו לידה במסגרת עבודתה והיא פעלה

כמתואר בשל תסכול ממקום עבודתה. בסופו של יום הנזק שנגרם הינו קטן, מאחר ששאר תווי הקניה הוחזרו. בעקבות האירוע היא פוטרה מעבודתה ולא שולמו לה שתי משכורות אחרונות. בעלה עבר שני התקפי לב, הוא כמעט ואינו עובד והכנסתו זעומה. כך שהנאשמת שילמה ומשלמת על מעשיה כבר זמן מה. הנאשמת עבדה בעברה בגופים גדולים. לאחר פיטוריה היא ניסתה להתקבל למקום עבודה ואולם קצין הביטחון שם גילה על ההליך הפלילי והיא פוטרה. על אף מה שכתב שירות המבחן, מעסיקים עתידיים יבקשו את הרישום הפלילי ואם תהיה לה הרשעה בעבירה של גניבה ממעביד היא לא תתקבל לשום מקום עבודה. הרשעת הנאשמת ושליחתה לעבודות שירות תפגע קשות במצב הכלכלי של משפחתה ותביא אותם אל מתחת לקו העוני. לפיכך עתר ב"כ הנאשמת להימנע מהרשעת הנאשמת ולהשית עליה צו של"צ אף בהיקף נרחב מהמלצת שירות המבחן ולחלופין אם תיוותר הרשעתה על כנה להימנע מהטלת עבודות שירות ולהסתפק בשל"צ.

7. הנאשמת הביעה חרטה על מעשיה.

שאלת ביטול ההרשעה - דיון

8. הימנעות מהרשעה, מהווה חריג לכלל לפיו מקום שהוכחה אשמתו של אדם, יש להרשיעו בדיון. הרשעתו של מי שעבר עבירה פלילית מהווה תוצאה מתבקשת של הוכחת האשמה הפלילית ונועדה להעביר מסר של הרתעת היחיד והרבים, ולשוות למעשה העבירה תווית של מעשה פסול בעיני החברה, שגמול עונשי בצדו. חרף הכלל האמור, המשפט מניח, כי במורכבות החיים האנושיים, עשויים להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת הכלל המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, קיימת אפשרות כי חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדיון (ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל** (31.12.07)).

9. בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (1997) נקבע כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים מרכזיים: ראשית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ושנית על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

10. יישום המבחנים האמורים בדבר אי הרשעת הנאשם למקרה דנן, מעלה כי לא ניתן להסתפק באי הרשעת הנאשמת בדיון. אמנם סבורני כי בכל הנוגע לסוג העבירה ונסיבותיה, מעשיה של הנאשמת אינם ממוקמים ברף גבוה של עבירות הגניבה, שכן שווי הנזק הכולל שנגרם אינו רב, נוכח העובדה שרוב תווי הקניה הושבו למעביד ובפועל עשתה הנאשמת שימוש רק בסכום של כ- 2,000 ₪, ואולם יש לתת את הדעת לכך שאין המדובר על מקרה של מעידה רגעית או חוסר בשיקול דעת חד פעמי אלא בתקופה של מספר חודשים, במהלכה חזרה וניצלה הנאשמת את האמון שניתן בה ואת העובדה כי מגיעים אליה תווי קניה שווי כסף במסגרת תפקידה, ונטלה אותם לעצמה ואלו מוסיפה נופך של חומרה למעשיה.

11. באשר לנזק אשר יגרם לנאשמת מעצם הרשעתה, הרי שלא הוצג כל מסמך שיש בו כדי לתמוך בטענת ההגנה לפיה יפגע מטה לחמה באם תורשע. הנאשמת עובדת בהנהלת חשבונות, ולא הוצגה שום ראיה לפיה לא תוכל להמשיך ולעסוק במשלח ידה היה ותורשע בדיון. בהקשר זה יודגש כי נטל הבאת הראיות להוכחת פגיעה בנאשמת עקב הרשעה מוטל על שכמה של הנאשמת והיא לא עמדה

בנטל האמור. לא ניתן להסתפק בטענה שמעסיקים יבחרו שלא להעסיקה, עקב הרשעתה בדין (במובחן מעקב ביצוע העבירה).

12. לפיכך, באיזון בין השיקולים השונים, האינטרס הציבורי מחד גיסא, והעדר הוכחה בדבר פגיעה תעסוקתית קונקרטיית או פגיעה משמעותית בשיקומה של הנאשמת מאידך גיסא, לא נמצאה עילה ראויה להימנע מהרשעה.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

13. כתב האישום מתאר מספר מקרים של גניבה אשר נעשו באופן דומה ובסמיכות זמנים גבוה ומשכך יש לראותם כאירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

14. במקרה דנן, **הערך החברתי** אשר נפגע הינו הגנה על רכושו של אדם וכן הגנה על אמון מעביד בעובדו.

15. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה בערך המוגן הינה ברף בינוני. הנאשמת ניצלה את תפקידה ואת האמון שרכש לה מעבידה ונטלה לעצמה בהזדמנויות שונות על פני תקופה של מספר חודשים, תווי קניה אשר הגיעו אליה במסגרת עבודתה, בשווי כולל של 60,000 ₪. עם זאת, בסופו של יום עשתה הנאשמת שימוש בתווי קנייה בשווי של כ- 2,000 ₪ בלבד ואילו שאר תווי הקניה הושבו למעביד.

16. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ (מח' ת"א) 20466-10-14 **אילטוב נ' מדינת ישראל** (25.2.15) התקבל ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירה של גניבה ממעביד בסך של 10,000 ₪. הנאשם, אשר עבד בקופאי בסופר, ביצע החזרים של מוצרים לחנות ותחת זאת לקח לעצמו את הכסף. בית משפט הקל בעונשו עקב התקדמות ניכרת בשיקומו, והוא נידון ל- 4 חודשי עבודות שירות חלף 6 חודשים עבודות שירות שהוטלו עליו בבית משפט קמא.

ב. בע"פ (מח' י-ם) 9725-02-14 **קורסיה נ' מדינת ישראל** (6.3.14), נדחה ערעורה של נאשמת אשר הורשעה בעבירת גניבה ממעביד. הנאשמת עבדה כפקידה בלשכת השירות של לשכת הסחר ושלחה יד בכספים שנתקבלו מלקוחות בסך של 66,499 ₪. הנאשמת נשואה ולה שלושה ילדים, השיבה 30,000 ₪ וויתרה על פיצויי פיטורין בסך 40,000 ₪. נדונה ל- 50 ימי עבודות שירות ועונשים נלווים.

ג. בת"פ (חי') 31410-06-11 **מדינת ישראל נ' דויד** (4.1.12), הורשע נאשם בעבירה של גניבה ביד עובד. הנאשם עבד בחברת שליחים, במסגרת תפקידו היה מבצע איסוף וחלוקה של חבילות דואר. במסגרת זו גנב הנאשם חבילות דואר אשר הכילו מכשור אלקטרוני אשר ערכם הכולל עולה על 1,000 ₪. לנאשם שתי הרשעות קודמות ישנות שאינן רלוונטיות, הודה בהזדמנות הראשונה. נידון ל- 6 חודשי עבודות שירות.

ד. בת"פ (נת') 4965-02-12 **מדינת ישראל נ' שושן** (6.2.13) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של גניבה בידי עובד בכך שבעודו עובד כמחסנאי במרכול גנב מוצרים בשווי של כ- 20,000 ₪. על הנאשם, צעיר ללא עבר שפעל על רקע חובות הימורים, הוטלו

6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי למעסיק בסך 20,000 ₪

ה. בת"פ (ק"ג) 57719-11-12 **מדינת ישראל נ' דויטאשילי** (3.9.13) הורשע נאשם בגניבה בידי עובד. הנאשם שעבד בחברת קייטרינג גנב מספר פעמים ארגזי בשר ממעבדו. באחת מהפעמים מכר אותם בסכום של 12,000 ₪. הנאשם יליד 1968, ללא עבר פלילי. נידון ל- 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס, פיצוי והתחייבות.

ו. בת"פ (עכו) 7635-07-08 **מדינת ישראל נ' קריחלי** (19.1.11), הורשעה נאשמת בהתאם להודאתה, בביצוע עבירות של גניבה בידי עובד וכן גניבה בידי מורשה. הנאשמת גנבה כספים ממעבידה ב- 12 מקרים שונים, ובסכום כולל של כ- 53,000 ₪. היא נידונה ל- 3 חודשי עבודות שירות, לצד עונשים נלווים. בית המשפט התחשב בעברה הנקי והיותה אם חד הורית.

ז. בת"פ(אי') 44417-07-12 **מדינת ישראל נ' פדידה** (4.2.15) הורשעה נאשמת בעבירה של גניבה בידי עובד בסך של כ-15,000 ₪. הנאשמת אשר עבדה כפקידה במלון, ביטלה הזמנות של לקוחות ונטלה לעצמה את כספי התמורה ששילמו אורחי המלון. הנאשמת "בגירה צעירה" במצב כלכלי קשה, מגיעה מרקע משפחתי קשה, נידונה ל- 3 חודשי עבודות שירות לצד עונשים נלווים.

ח. בת"פ (רמ') 55418-10-10 **מדינת ישראל נ' גל** (7.12.14), הורשע נאשם בעבירה של גניבה בידי עובד ממעבדו. הנאשם עבד כמוכר בחנות "ילו" ובמסגרת עבודתו גנב מקופת החנות כסף מזומן וכן מוצרים בשווי כולל של 12,000 ₪. הנאשם נעדר עבר פלילי, נידון לצו של"צ בהיקף של 400 שעות, מאסר מותנה, קנס ופיצוי.

17. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לכך שהנאשמת ניצלה את מעמדה ואת תפקידה בחברה ככספרית, אשר יש לה גישה לתווי קניה, ובמשך כ- 4 חודשים, במספר מועדים שונים, גנבה תווי קניה אשר הגיעו אליה במסגרת תפקידה, בשווי כולל העולה על סכום של 60,000 ₪ וכן עשתה שימוש בתווי קניה בסכום שאינו פוחת מסך של 2,000 ₪. בסופו של יום הוחזרו כמעט כל תווי הקניה למעסיק מלבד הסכום בו עשתה הנאשמת שימוש. הנאשמת ביצעה את המעשה על רקע תסכולה מתפקידה במקום עבודתה.

18. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הינו החל מעבודות שירות ברף הנמוך ועד לשנת מאסר בפועל.

19. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשם

20. בגזירת העונש המתאים לנאשמת, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשמת ילידת 1972 ונעדרת עבר פלילי. הנאשמת נשואה, אם לשלושה ילדים ולמעשה מפרנסת כמעט יחידה בבית נוכח מצבו הבריאותי של בעלה אשר מוכר בביטוח הלאומי. הטלת עונש מאסר, גם אם ירוצה בעבודות שירות, יפגע ללא ספק בנאשמת ובבני משפחתה. הנאשמת איבדה את מקום עבודתה ללא פיצויים ונוכח אופי העבירה אף מתקשה למצוא עבודה חלופית. הנאשמת הודתה במיוחס לה בהזדמנות הראשונה, הביעה חרטה ובושה על מעשיה ונטלה אחריות מלאה. רוב תווי הקניה הושבו למעסיקה והיא הביעה נכונות להשיב את סכום הכסף שנגנב.

21. עוד יש לתת את הדעת לשיקול הרתעת היחיד בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לכך שהנאשמת התקשתה להסביר את הרקע למעשיה.

22. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשמת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות לצד עונשים נלווים. אני ער להמלצת שירות המבחן להסתפק בעונש של צו של"צ ואולם סבורני כי אין בכך כדי לאזן כראוי בין שיקולי הענישה השונים. כמו כן, בעבירות מסוג זה יש מקום להטיל אף קנס כספי ממשי, ואולם הואיל ועל פי הסדר הטיעון לא עתרה המאשימה לקנס כספי, סבורני כי יש לכבד את ההסדר ולהימנע מהטלת הקנס.

סוף דבר

23. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. שלושה חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו בעבודות שירות. עבודות השירות תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה. תחילת עבודות השירות ביום 1.1.17.

ב. 5 חודשי מאסר על תנאי, לבל תעבור הנאשמת במשך שנתיים מהיום על עבירת גניבה בידי עובד.

ג. פיצוי בסך 2,000 ₪ לחברה המתלוננת. הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט בארבעה תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.12.16 ויועבר על פי פרטים שתמסור המאשימה.

ד. צו מבחן למשך שנה. מובהר לנאשמת כי אם לא תבצע את צו המבחן כנדרש, ניתן יהיה להפקיעו ולשוב ולגזור את דינה.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, ב' חשוון תשע"ז, 03 נובמבר 2016, בנוכחות הצדדים.